

P.V.G.'s
Mukhtangan English School & Jr. College,
44, Vidyanagari, Parvati, Pune - 411009.

Unit Test - I (2025-26)
Standard - IX

Subject : Entire Sanskrit

Marks : 20

Date : 07 | 08 | 2025

Time : 8.30 to 9.30

प्र.१ (अ) चित्रं दृष्ट्वा नामानि लिखत । (४ तः २)

[१]

१)

२)

३)

४)

(आ) सङ्ख्याः अक्षरैः अङ्कैः वा लिखत । (४ तः २)

[१]

१) पञ्चाशत् -

२) नवदश -

३) ३१ -

४) ८० -

प्र.२ (अ) गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत । (४ तः २)

देवदत्त : नाम कोडपि धनिकः आसीत् । एकदा तस्य धनस्युतः लुप्तः । तस्य गृहे षड् भृत्याः आसन् । तेषु एव एक चौरः स्यात्, इति तस्य मतम् । चौरं ग्रहीतुं सः वीरबलं साहाय्यम् अयाचत । वीरबल अवदत्, "मित्र । अद्य सायङ्काले तव सर्वान् भृत्यान् मम गृहं प्रेषय" इति । यथानिश्चितं सर्वे सेवकाः वीरबलस्य गृहम् आगताः । वीरबलेन पूर्वमेव सर्वेषां कृते समानोन्नतयः यष्टिकाः आनीताः।

(क) माध्यमभाषया उत्तरत ।

[२]

वीरबलेन चौरः कथं गृहीतः?

(ख) कः कं वदति?

[१]

"मित्र अद्य सायङ्काले तव सर्वान् भृत्यान् मम गृहं प्रेषय ।"

(ग) गद्यांशात् समानार्थक शब्दं चिनुत ।

[१]

१) सेवकः -

२) तस्करः -

प्र.२ (आ) गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत ।

दिविजयानन्तरं रघुः 'विश्वजित्' नाम्नि यज्ञे अशेषं धनं दानरूपेण अयच्छत् । रिक्तहस्तं रघुं दृष्ट्वा कौत्सः निवृत्तः । रघुः तम् आहूय आगमनस्य प्रयोजनम् अपृच्छत् । तदा कौत्सः अवदत्, "रघो अहं गुरुदक्षिणार्थं चतुर्दशकोटिसुवर्णमुद्राः गुरवे दातुमिच्छामि । किन्तु भवान् पूर्वमेव सर्वस्वदानम् अकरोत् । अतः अहम् अन्यत्र गच्छामि ।" रघुः अवदत्, "हे कौत्स, तिष्ठ । मम यज्ञशालायां विश्रामं कुरु । अहं निश्चयेन तव साहाय्यं करोमि ।"

(क) एकवाक्येन उत्तरत ।

[१]

१) दिविजयानन्तरं रघुः किं अकरोत्?

२) कौत्सः गुरवे कति सुवर्णमुद्रां दातुं इच्छति?

(ख) वाक्यं शुद्धं कुरुत ।

[१]

हे कौत्स, तिष्ठ मम यज्ञशालात् विश्रामं कुरु ।

(ग) गद्यांशात् लटलकारस्य व्दौ क्रियापदानि चिनुत ।

[१]

(घ) सन्धिविग्रहं कुरुत ।

[१]

दातुमिच्छामि = दातुं + _____ ।

पूर्वमेव = _____ + एव ।

प्र.३ पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत ।

(अ) कस्यापि एकस्य श्लोकस्य अनुवादं माध्यमभाषया लिखत ।

[२]

१) गुणाः कुर्वन्ति दूतत्वं दूरेऽपि वसतां सताम् ।

केतकी गन्धमाघ्राय स्वयमायान्ति षट्पदाः ॥

२) अकृत्वा परसन्तापम् अगत्वा खलमन्दिरम् ।

अनुत्सृज्य सतां वर्त्म यत्स्वलपमपि तद् बहु ॥

(ब) श्लोकं पठित्वा उत्तरत ।

श्रोतुं कर्णौ, वक्तुमास्यं सुहास्यं

घ्रातुं घ्राणं पादयुग्मं विहर्तुम् ।

द्रष्टुं नेत्रे हस्तयुग्मं च दातुं

ध्यातुं चित्तं येन सृष्टं स पातु ॥

१) एकवाक्येन उत्तरत ।
आस्यं कीदृशम् ?

[१]

अथवा

१) तालिकां पूरयत ।

घ्राणं दत्तम्	_____	घ्राणार्थम्
नेत्रे दत्ते	_____	दर्शनाय

(क) श्लोकं पूर्णं शुद्धं च लिखत । (२ तः १)

१) स्थानभ्रष्टाः न शोमन्ते ..... ।

[२]

२) यस्य षष्ठी ..... ॥

प्र.४

व्याकरणम् ।

(अ) तालिकां पूरयत । (४ तः २)

[२]

ए. व	द्वि. व	ब.व	विभक्तिः
भानोः	_____	_____	पञ्चमी
_____	_____	पितृषु	सप्तमी

अथवा

(अ) लोट्लकाररूपाणि पूरयत ।

ए. व	द्वि. व	ब.व	पुरुषः
लिखतु	_____	_____	प्रथम पुरुषः
मन्यै	_____	_____	उत्तम पुरुषः

(आ) आज्ञार्थं रूपाणि चिनुत लिखत ।

[१]

१) यूयं राष्ट्रध्वजं सर्वदा वन्दध्वम् ।

२) आचार्य, अपि वयं क्रीडाङ्गणे क्रीडामः ।

(3) हेतुर्थक तथा स्वान्त अव्ययानि प्रयुज्य वाक्यं लिखत ।

१) गर्दभः _____ (गै) आरभत रात्री ।

२) बालकाः जलं _____ (पा) गृहम् आगच्छन् ।

३) भक्तः विष्णुं _____ (स्म) तपश्चरणं करोति ।

४) सुवर्णा ओदनं _____ (खाद) गच्छति ।

❖❖❖

[२]

Colle

to 1